Hírek

1961. február 7, kedd

Kalendárium

A Nap kel 7 óra 05 perckor, nyugszik 16 óra 53 perckor. A Hold kel 23 óra 55 perckor, nyugszik 10 óra 05 perckor. Mai névnap: TÓDOR.

Időjárásjelentés

Európa nagy részén még folytatódik a változékony, szeles, csapadékos időjárás. Felhőátvonulások, néhány helyen még havazás, havaseső.

A MAI NAPON

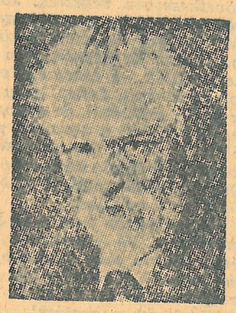

VLAGYIMIR MAKOVSZKIJ

115 évvel ezelőtt, 1846. február 7-én született VLAGYIMIR MAKOVSZKIJ orosz realista festőművész. Művészi törekvése az volt, hogy alakjai jellemét ábrázolja (KÖRÚTON). Kiemelkednek forradalmi művei: 1905 január 9-e, A FORRADALMÁR LÁNY KIHALLGATÁSA. Makovszkij 1920-ban halt meg.

80 éve, 1881-ben e napon született BESS STREETER ALDRICH (ejtsd: eldridzs) amerikai írónő. Nagy népszerűségnek örvendő regényei magyarul is megjelentek: SZÁLL A FEHÉR MADÁR, CSALÁDI KÖR, és LÁMPÁST ADOTT KEZEMBE AZ ÚR.

160 éve, 1801-ben e napon halt meg DANIEL CHODOWIECKI német festő és rézkarcoló művész. Több mint 2000 rézkarca közül jelentősek Lessing, Goethe, Schiller és Cervantes műveihez készült illusztrációi.

15 éve, 1946-ban ezen a napon alakult meg nálunk a Baloldali Blokk.

15 éve, 1946-ban az amerikai képviselőház sztrájkellenes törvényjavaslatot fogadott el.

ÉRDEKES TALÁLMÁNYOK ÉS FELFEDEZÉSEK:

160 éve, 1861. februárjában született NYIKOLAJ ZELINSZKIJ szovjet-orosz vegyész. Kidolgozta a ciklikus szénvegyületek új elméletét és munkássága úttörő jellegű az olajkutatás terén. Ő találta fel a SZÉNBETÉTES GÁZÁLARCOT.

170 éve, 1791-ben e napon született ERNST ALBAN német feltaláló, a GŐZGÉP EGYIK ÚTTÖRŐJE.

335 évvel ezelőtt, 1626. február 7-én kelt Mehmet budai pasának a nádorhoz küldött levele, amelyben Zichy Pál veszprémi várkapitányra nagyon panaszkodik, akinek — szerinte — „sok cselekedetei vannak a két császár közt való békességnek ellene."

259 évvel ezelőtt, 702. február 7-én határozza el a bécsi császári katonai tanács a magyar felkelésektől való félelmében, a még védhető magyar erősségeknek, így Veszprém és Pápa várainak lebontását.

*

Pillanatkép

A szén nagy csomó, a gyerek kicsi. Az előbbi legalább tíz mázsa, az utóbbi lehet olyan négyéves. Birkóznak egymással az utcán.

A legényke apró játéklapáttal egy igazi vödörbe rakja a szenet. A munkába fekteti minden erejét.

— Sose leszel kész, Öcsi! — mondom neki.

— Dehogynem! Segít ám Laci is!

Csakugyan, gangosan kifordul a kapun, az Öcsi öccse. Az körülbelül feleakkora. Komoly segítség! **(I.)**

— EXPORTTERVÉN felül 2 millió 300 ezer forint értékű minőségi és háztartási üvegárut szállít Kubának ebben az évben az ajkai üveggyár.

— *PÁRTOLÓ TAGNAK jelentkeztek a balatonalmádi Tüzépteiep dolgozói a felsőörsi termelőszövetkezet balatonalmádi üzemegységénél. A vállalat dolgozói felajánlották, hogy segítséget nyújtanak a termelőszövetkezetnek építőjellegű beruházáshoz szükséges építőanyagok beszerzésében, valamint a kereskedelmi tevékenység vonalán, a kertészeti termények értékesítésében.*

(Molnár László levele alapján)

— JANUÁRBAN kilenc termelőszövetkezet tartotta meg zárszámadó közgyűlését a sümegi járásban. A kilenc termelőszövetkezet közül legjobban a mihályfai Dózsa Termelőszövetkezet zárt.

— *RÖVIDESEN BEFEJEZIK a veszprémi utcákon felállított 10 darab, modern vitrin elkészítését. Az üvegszekrényeket a város vállalatai bérelik majd és legszebb termékeikből helyeznek el bennük mintapéldányokat.*

— A JANUÁRI TANÁCSÜLÉSEN Vindornyafok községben Strenner Imre v. b. tag vállalta, hogy 52 felsőtagozatú iskolás úttörővel a falu fásításánál április 4-ig 104 társadalmi munkaórát teljesítenek.

— *FEBRUÁRBAN újra két termelőszövetkezeti tagot küldenek Hévízre üdülni a csöglei termelőszövetkezetből. Tavaly négyen voltak jutalomüdülésen. Az idén ennél sokkal több tagot tud már elküldeni a tsz.*

Kulturális hírek Borzavárról

— A VÖRÖSKERESZT helyi szervezetének taggyűlésén dr. Szántó József körzeti orvos ismertető előadást tartott Borzaváron a járványos betegségekről, ismertette a legismertebb gyógyszerek összetételéről, sürgős esetben való helyes használatáról. A nagy érdeklődéssel kísért előadást két oktató, egészségügyi kisfilm vetítése követte.

— A GYAKORLATBÓL vett példák szemléltető levezetésével, a termelőszövetkezeti munkaegység- és területszámítás helyes alkalmazására tanította meg a borzavári tsz-tgokat Schneider János, a helyi ált. iskola matematika—fizika szakos tanára.

VESZPRÉM MEGYE
természeti és történeti érdekességei

ÉLMÉNYVADÁSZATRA indultunk a Zirc feletti Bakonyba. Vinyesándormajornál a pirossal jelzett turistaúton haladtunk. Kisebb sétával elértük a hódoséri csemetekertet, itt és ehhez hasonló kertekben folyik államunk gondoskodása folytán, az erdők utánpótlásának nevelése. Így biztosítják, hogy gyermekeink és unokáink is járhatják majd az árnyas Bakonyt.

A kisvasút sínje mentén a mészégetőt, majd a hídon át a Hódosér medrét hagyjuk magunk mögött. Az előttünk kibontakozó széles tisztáson az ősbakonyra emlékeztet néhány, még megmaradt hatalmas tölgyfa. Dél felől idetorkollik a vadregényes Hódosér kanyargós völgye, baloldalán kőbánya ütötte seb éktelenkedik.

Útunk célja a Hódoséri átjárónak nevezett Likaskő, melynek 377 m magas mészkő bérce magános remeteként áll a szentlászlói erdő északkeleti szögletében. Ez a terület a felszabadulás előtt az Eszterházyak vadban bő vadászterülete volt.

A hegyoldalban felfelé vezet a zöld jelzésű turistaút, amely negyedórai út után a tetőn találkozik a zöld barlangjelzéssel Ez a kis jelzés két perces út után a fák közt megbúvó és földtörténeti múltunk ittrekedt emlékéhez, a Hódoséri átjáróhoz vezet.

Öznyomok irányában haladunk, az erdő kedves, kecses kis lakója már megelőzött bennünket. Hiszen ő is a Likaskövet látogatta meg, mégpedig pontosan a mi útunkon, fel a sziklák tetejéig. (Ott, úgy látszik körülnézett, és ellenkező irányban távozott, ezért nem találkozhattunk.)

ÉRDEMES MEGTEKINTENI és tanulmányozni a Likaskő folyosórendszerét. A mészkőszirtben kimart üreg szép példája a víz oldó hatásával létrejött (eróziós) barlangképződésnek. A nagykiterjedésű miocén kavicstakaróból elszigetelten kiemelkedő 14x18 m nagyságú, 3—4 m magas magányosan álló mészkőszirten egy eróziós eredetű folyosó vezet át, hossza mintegy 18 m és átlagban 1 m széles, magassága pedig 0,6—1,2 méter. A folyosó mindkét végénél három ágra oszlik. Az üregnek így hat nyílása van, amelyek közül azonban a két déli járhatatlanul szűk. A főfolyosó teljes hosszában eróziós formákat mutat, még a mészkőszírt oldalain is megfigyelhetjük az eróziós kimarásokat. Ezek egy kiterjedt eróziós üregrendszer roncsának nyomait mutatják, melynek kialakulásában nagy szerepe lehetett a rajta átáramló kavicstömeg koptató munkájának.

Miután a mészkőszirtet és az észak-déli irányú főfolyosót, valamint a szinte simára lekoptatott észak és déli oldaljáratokat megszemléltük, és gondolatban sokezer esztendőt visszapergettünk, láttuk a természetformáló erők átalakító munkáját.

Felkapaszkodtunk a mészkőbérc tetejére, ahol újabb felejthetetlen kép fogadott, jutalomképpen a fáradságért. Ködmentes, tiszta időben messze nyugaton, az Alpesek hófedte csúcsai, elsősorban a Schneeberg integet felénk, közelebb pedig Pápát és környékét szemlélhetjük.

UGYANAKKOR észak felől Pannonhalma dombján a bencés apátság temploma és kolostora tűnik a szemünkbe. Körülöttünk pedig a szentlászlói erdő terül el.

Ha időnk futja, és kedvünk is van, ezek az erdők a bennük bolyongónak minden hajlat mögött valami újabb és szebb meglepetést, vagy tájképi szépséget adnak, és gyönyörködtetik az erdők vándorát.

A hódoséri átjáróval óhajtottam bemutatni az ezerarcú Bakony egyik ritkán felkeresett gyöngyszemét.

Takács Kálmán

A szeretet napfényében

(Tudósítónktól):

Milyen boldog a gyermek a meghitt családi körben! Babát ringat, kisvasutat indít el, vagy tündérmesét hallgat édesanyja-apja ölében. Kicsiny szívét betölti a szeretet napfénye. De vajon jutott-e minden gyermeknek? Sajnos nem! Iszákos, durva szülők teszik pokollá az otthont. Vagy erkölcsi züllés rossz példájával mérgezik meg a lelkét, néhány gyereket pedig egyszerűen eldobnak, elhagynak a szülők. Szeretet nélkül ezek a szegény apróságok csak haszontalan, semmi-emberré válnának. Milyen jó, hogy pártunk és kormányunk semmi áldozatot nem sajnál, amikor a jövő virágáról, a gyermekről van szó. Édes otthont teremt az otthontalan kisinyeknek.

1961. január 25-én nyílt meg a békási gyermekotthon. A Vécsey bárók ódon kastélya tündöklő tisztán, újjávarázsolva fogadott be huszonnyolc gyermeket. Vadonatúj, szép ruhában játszik a gyermekcsoport és micsoda gyönyörű játékokkal. Az állam nem kevesebb, mint huszonötezer forintot költött a játékokra, és több mint 100 ezer forint értékű ruhaneműt ajándékozott a kicsinyeknek. Függönyök, kedves ágyterítők, szőnyegek teszik derűssé a szobákat. Mindenütt a legteljesebb tisztaság, higiénia uralkodik, a három hálószobában, nagy ebédlőben és a foglalkoztatóban egyaránt.

A konyha berendezése a lehető legmodernebb. Villamos tűzhely és sütők, háztartási robotgép, külön tároló és mosogató helyiség könnyítik meg azt, hogy a gyermekek ellátása kifogástalan legyen.

Németh Mária igazgatónő, Molnár Tibor gondnok és nevelő — és a technikai személyzet — egész lelkükkel azon fáradnak, hogy a gyermekek megkapják mindazt a szívmeleget, amit a szülői ház megtagadott tőlük.

A békási kastély apró népének a szeretet napfénye ad boldog gyermekéveket.

Vörös János

Sass Ervin:

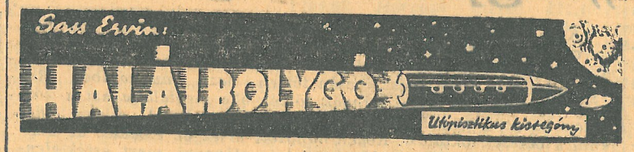

(32. folytatás)

Ez a terv az Amerikai Űrhajózási Centrum legtitkosabb elgondolásainak egyikét tartalmazta, célja a Mars meghódítása, ásványi és más fellelhető kincseinek felderítése és rendszeres exportálása a Földre, természetesen Amerikába. A tervet egy esztendővel ezelőtt dolgozták ki, hónapról hónapra megjelölve a végrehajtásra váró feladatokat. A terv titkos dokumentációját a Centrum mindenkori parancsnoka őrizte fotócellával biztosított különleges páncélszekrényében.

És most, alig egy órával ezelőtt, amikor a Kozmoszplán sértetlenül és győzelmesen megérkezett a Marsra, alig másfél kilométerre a kutatórakéta távfényképezőgépével felfedezett metropolis romjaitól, a „Centaurus—6" terv úgy omlott össze, mint a kártyavár, melyet játékos kisgyerekek készítenek. Hiába határoztak meg mindent a legkínosabb pontossággal, a Centrum Mars-expedíciója leghamarabb két év múlva indulhatott útjára.

A nyárutó bágyadt sugarai ideges, összetört, de mégis a nyugalom mázát erőltető arcokon telepedtek meg. McClay tábornok előtt ott feküdt a „Centaurus—6" dossziéja. Felemelte, hintáztatta a kezében, mintha a súlyát igyekezett volna megbecsülni, aztán visszadobta a behemót íróasztalra.

— Be kell vallanunk, uraim, — mondotta keserű szájízzel —, hogy a „Centaurus—6" megbukott...

Thomas Dixon, a kormánymegbízott felkattintotta arany cigarettatárcáját, rágyújtott. Az ópiumos füst egy szempillantás alatt bejárta a szobát.

Dixon nem sietett, nem volt izgatott. Kényelmesen eltette tárcáját, élvezte kissé a kábító füstöt, és csak aztán erőltette magát arra, hogy szóljon valamit.

— Az elnök személyes üzenetét hozom önöknek, uraim.

Újabb kényelmes szippantás.

— Az üzenet a következő: Azonnal dolgozzák át a „Centaurus—6" tervet. Az új tervben a Marsra érkezés időpontját mához 3 hónapban határozzák meg.

Dixon keresztbevetette a lábát, aztán még nagyobb kényelmet keresve helyezkedett el az öblös fotelben.

McClay, Home, Brown és Cording megütközve néztek ősze, aztán McClay színtelen, fakó hangon megszólalt.

— Mister Dixon, kérem, fogadja el lemondásunkat.

Most Dixonon volt a meglepetés sora.

— De tábornokom! Nem értem!!

Home közbeszólt:

— Mi sem értjük, Mister Dixon, az Elnök üzenetét. Lehetetlen dolgokra nem vállalkozhatunk...

Cording, a Titkos Szolgálat parancsnoka felugrott. A szeme villámokat lövellt.

— Tudja ön, Mister Dixon, hogy milyen technikai lehetőségeink vannak? Tudja, hogy olyan űrhajót, mint a vörösök Kozmoszplánja, esetleg másfél év múlva indíthatunk? Tudja, hogy még özön megoldatlan részproblémával bíbelődünk, olyanokkal, amelyeket odaát már rég megfejtettek?!

Dixon nyugodtan és gúnyosan nézett a dühöngő tisztre.

— Tudom. Úgy látszik, nemcsak a tudósaink tétlenkednek, hanem a Titkos Szolgálat is...

A kormánymegbízott hirtelen felállt. Szájából úgy pattogtak a szavak, mint a gépfegyver sorozat.

— Lemondásukat nem veszem figyelembe. A „Centaurus—6" tervet 24 órán belül dolgozzák át. Az új terv fedőneve: „Szíriusz". Gondoskodjanak arról, hogy a hírügynökségek azonnal értesüljenek arról, hogy 3 hónap múlva különleges műszerekkel felszerelt, speciális amerikai űrhajó indul a Marsra.

Egy pillanatnyi szünet után még hozzátette:

— Úgy gondolom, semmiféle kérdésük nincs.

(Folytatjuk)